

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

80. An Abbates infulati possint conferre Ordines minores laicis sibi non subditis, si licentia Episcopi existat? Idem est dicendum de Regularibus alterius cuiuscumque Religionis, Ordinis, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

piendo prædictum Ordinem, secundum certam doctrinam, & non iuxta opiniones, in quibus potest esse deceptio. Quod verò atinet ad reliquos Ordines inferiores non obligarem eum, qui iuxta opinionem probabilem eos recepisset, ut illos iteraret, etiam sub conditione. Moneor ad ita sentiendum, quia isti Ordines non sunt ita necessarii, ut per sacerdotalem potestatem suppleri non possint munera, propter quæ instituta sunt, & præterea non habent annexum aliquem actum absolutè necessarium ad salutem fidelium, aut defectu cuius proveniat Ecclesie notabile damnum. Cùm ergo aliunde homo sit ordinatus iuxta probabilem opinionem, ac proinde prudenter sibi possit persuadere Ordinem fuisse validum, non est cur ad illius iterationem obligetur. Hæc omnia Granados, qui in terminis, ut dici solet, terminantibus, casum nostrum determinat. Adde quod multi asserunt, non obstante reuocatione supradicti privilegij per Concilium Tridentinum, si aliquis subditus secularis ordinaretur à supradictis Abbatibus, valeret quidem ordinatio, esset enim tantum illicita, non autem invalida, & conferret ordinis characterem, non autem usum Ordinis. Et ita ex declaratione Cardinalium docet Gauantus in *Enchirid. Episcop. verb. Abbas, n. 36.* Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 19. n. 17.* Tamburinus de iure *Abbat. tom. 2. disp. 2. qu. 8. num. 1.* Molfesius in *summa, tom. 1. tractat. 2. ca. 2. n. 18. in fine.* Præpositus in 3. part. *quest. vnic. de Ordine, dub. 13. n. 124.* Marcellus Vulpe in *praxi iudiciali, ca. 6. n. 10.* Rodriguez in *questionem regul. tom. 1. quest. 18. art. 1.* Ludovicus de San Iuan in *su lex de Sacerdotes, 3. regul. art. 1. concl. 2. vbi sic ait: [Si el dicho Abad ordenate de hecho personas estranas, quedaran ordenadas, y recibiran caracter: por que escriuiendo el Papa Urbano à Hugo Obispo de Leon de Francia, le dize: Clerici ab Episcopo alterius Parochie ordinati, à proprio in suis Ordinibus recipi possunt. De aqui se figuen dos puntos. El primero, que los dichos Clerigos reciben caracter. El segundo, que aun que los estranos reciben el caracter, no reciben la execution de las Ordenes; pues que dize Urbano, quod à proprio Episcopo recipi possunt in suis Ordinibus, las quales p'abras presuponen, que los assi ordenados quedan suspensos de la execution de las Ordenes; pues lo mismo es en nuestro caso.] Ita ille. Licet hanc sententiam non approbet Laurentius de Peyer in *de Prælat. Regul. tom. 2. qu. 3. cap. 7. n. 23.* vbi docet, quod si per Concilium Tridentinum Abbatibus fuit renocatum privilegium, ipsi non solum illicitè, sed etiam invalidè ordinarent, & ordinati omnino ordinari denuò deberent. Sed negatiuum sententiam docet Sanchez *vbi supra*, observans privilegium concessum Abbatibus conferendi Ordines minores esse absolutum, aliàs dicendum esset, quod si conferrent hos Ordines minores extra suum Monasterium, subditis tamen, non teneret Ordo, cùm privilegium continet etiam quoad tantum in suo Monasterio, quod tamen dicere videtur absurdum. At verò quoad iurisdictionem requisitam ad bene, & licitè Ordines conferendos dictum privilegium est limitatum, scilicet in suo monasterio, & subditis. Ita Sanchez, cuius doctrina clarè confirmatur ab Archidiacono in *cap. Abbat. de privileg. in 6. vbi docet Abbatem conferentem Ordines minores extra suum Monasterium Regularibus alterius monasterij, etiam non inuitatum, conferre, hoc non obstante, characterem Ordinum: & Franchus *ibidem num. 2.* ex Ioanne Andrea docet etiam, quod si dicti Abbates alios ordinent Clericos aliter, quàm sibi permittitur in *dist. cap. quod vtrique*, hoc non obstante characterem imprimunt. Et tan-**

dem non desinam hic apponere verba Petri de Ancharano in *dist. cap. Abbat. n. 5.* vbi sic ait. Adnotetamen, quod licet Abbates non debeant conferre Ordines alios, quàm perionis hic expressè statuerit, conferant, imprimunt characterem. Ita ille, qui citat etiam Ioannem Andream, & Boëtium, quibus adde glossam in *cap. Abbat. de privileg. in 6. verb. totam in fine.* Vnde apparet privilegium hoc conferendi Ordines minores Abbatibus concessum, fuisse absolutum, sed quoad iurisdictionem ad licitè exercendum fuisse limitatum, in suis nempe Monasteriis, & in subditis. Vnde si Abbates extra Monasterium, & alienos ordinarent, illicitè quidem, sed valide Ordines conferent. Et ideo hanc nostram sententiam clarè determinavit sacra Congregatio his verbis. Quidam laicus annis elapsis primam Tonsuram suscepit, & Ordines minores ab Abbate Castellani in temporalibus & spiritualibus Superiore, certis illum habere potestatem, sed cùm sit contra dispositionem huius capituli, dubitatur an iste indigeat dispensatione, vel necesse habeat cupiens esse Clericus ordinari iterum ad dictos Ordines tanquam nullatenus ei collatos, Congregatio Concilij sic respondit. Indiget dispensatione, sed non est necesse ut iterum ordinetur. Et hanc declarationem affert *Matilla lib. 2. tit. 11. cap. 10. lit. L & Gallemart. in decretis, Concilij, sess. 23. cap. 10. n. 1.* & de illa mentionem facit Præpositus, & Doctores proximè citati. Vnde conuenit ea, quæ docuit Suarez de *Relig. tom. 4. lib. 2. cap. 29. num. 8.* contra quem præter Doctores citatos adde Felinum in *cap. am. 16. de rescriptis, num. 8.* docentem Abbates non posse ordinare alienos subditos ex defectu iurisdictionis, non autem ex defectu quoad habitum potestatis, & ideo quod illis tribuitur iurisdictionis, concurret vtraque potestas requisita ad collationem Ordinum. Quæ quidem opinio Felini multum valet pro opinione superius adducta, asserente posse dictos Abbates ordinare subditos alienos cum licentia proprii Episcopi.

8. Nota tamen, quod post hæc scripta intermi Lapum iuriconsultum Doct. ssumum in *al. g. 38. in terminis, ut dici solet terminantibus, opinionem hanc docere, asserendo, quosdam laicos non subditos ordinatos ab Abbate Benedictino, characterem Ordinum minorum recepisse, & valide fuisse ordinatos, licet illicitè, quod etiam docuit Ioannes Præpositus in *cap. quoniam, dist. 69. num. 5.* Et tandem omnia supradicta confirmantur ex doctrina quam nouissimè affert Bonacina in *adit. ad tom. 2. disp. 3.* post tractatum de electione Summi Pontificis, quia collatio minorum Ordinum non est actus iurisdictionis præcisè, sed est functio sacerdotalis officij, *cap. cum contingat de arate, & qualitate. Adde, quod in Concilio Tridentino, & in iuribus antiquioribus non irritatur collatio Ordinum aliter facta, nec vtuntur verbo, non potest, sed verbo, non licet, quæ loquendi forma prohibet collationem Ordinum, sed non irritat aliter factam. Hæc omnia Bonacina. Vnde stante dicta declaratione Cardinalium, & Doctorum opinione, puto hanc sententiam probabilissimam esse, & etiam in praxi; si autem supradicta declaratio non esset vera, & contrarium à sacra Congregatione in posterum determinabitur, eius decreto standum esse existimo.**

RESOL. LXXX.

An Abbates Insulari possint conferre Ordines minores laicis sibi non subditis, si licentia Episcopi existat? Idem est dicendum de Regularibus alterius cuiusvis.

que Religionis, Ordinis, vel Instituti, etiamsi habeant litteras dimissorias suorum Prælatorum Regularium.

Et an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines aliquos maiores? Ex part. 7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 42.

§. 1. DE hac questione olim in Sicilia magna altercatio fuit inter viros doctos, & ego latius de illa disserui in p. 5. tr. 13. ref. 93. & pro utraque parte validas rationes, & numerum Doctorum adduxi, nolui tamen sententiam meam proferre, sed resolutionem dicti dubij ad Oraculum Purpuratorum Patrum remisit, sed iam ab ipsis questionem finisimpositus est: nam factio verbo cum Sanctissimo D. N. Urbano VIII. feliciter nunc regnante, Sacra Congregatio Concilij Tridentini partem negativam novissimè determinavit, vnde in Postero de hac non erit locus disputationi, & quia dictam declarationem ad me misit amicissimus, & nunquam factus laudatus Dominus meus, Franc. Paulcius dictæ Congregationis Secretarius meritisimus, ideo per extensum hic illam in gratiam curiosorum apponam.

2. Die 25. Novembris 1641. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, utraque parte infirmante, ore, & scriptis, ac rationibus hinc inde deductis, mature examinatis inherendo decisioni Rotæ Romanæ sub die 27. Aprilis 1592. coram bono mem. Cardin. Seraph. de ord. fel. rec. Clementis VIII. factæ, necnon declarationibus eiusdem S. Congregationis dictæ decisionis conformibus subsequutis, censuit improbare opinionem contrariam; Abbates Regulares Benedictos eiusdem Congregationis Casinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut Instituti, habentes etiam iura Episcopalia, seu quasi Episcopalia, vsunque Mitræ, Baculi, & benedicendi, ac facultatem primam Tonsuram, & minores Ordines conferendi, non posse dictam primam Tonsuram, nec alios Ordines minores nisi suis subditis Regularibus conferre; non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis, vel Instituti, etiamsi habeant litteras dimissorias suorum Regularium, & consensum Ordinariorum, intra quorum Diocesum fines, ipsi Regulares ordinandi existunt; & multò minus personis secularibus, etiam habentibus litteras dimissorias à suis Ordinariis.

3. Ac propterea inhibuit Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælatibus inferioribus, tam secularibus, quàm regularibus, vt in futurum concedere non audeant supradictas litteras dimissorias huiusmodi Abbatibus directas, nec ab istis recipi. Quod si secus fiat, tam concedentes, quàm ordinantes, à collatione Ordinum suspensi remaneant, præter alias penas arbitrio eiusdem Congregationis reservatas.

4. Quam declarationem Sanctissimus D. N. die 17. Ianuarij 1642. ad se relata approbavit, & inviolabiliter observari iussit; vnde ex his corruunt ea, quæ novissimè docuit amicissimus P. Leone de cons. ref. 6. num. 18. & seq. qui, vt reor hanc declarationem videre non potuit.

5. Sed an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines maiores, magna est inter Doctores altercatio. Affirmant aliqui, quos citat, & sequitur Caramuel in Reg. D. Bened. cap. 62. n. 1626. vbi sic ait: Afferunt communiter Theologi, neminem præter Episcopos posse conferre Ordines sacros, illos, inquam, quos maiores dicimus; contrarium tamen probabilius est legitima praxi confirmante: Nam Abbati Cistercij, & quatuor primis Coabbatibus conceditur ab Innocentio VIII. anno 1589. vt

Tom. II.

Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines conferant: ille nimirum quibuscumque totius Ordinis, isti suorum Monasteriorum Religiosis. Hoc privilegium est in praxi, & hodie supersunt qui ad maiores Ordines ab his Abbatibus fuerunt promoti. Cumque Coabbatibus conceditur, Monasteriorum suorum Religiosos posse ad illos Ordines promovere, nomine Monasteriorum suorum omnes filiationes veniunt intelligenda; sunt enim Coabbatum Monasteria quibus præsumt autoritate extraordinaria, Citant hoc privilegium Victoria testis oculatus, Nauat. conf. 13. lib. 15. de prinil. Rodrig. de Regul. tom. 1. q. 18. art. 2. & 4. & Philibert. Marchin. Nouariensis tr. 1. de Sac. Ord. par. 2. cap. 13. n. 9. Vivaldus, & Chamerota hoc à Tridentina Synodo reuocatum asserunt, sed notante citato Philiberto non approbant: imò eos hoc improbabiler asserere conat ex praxi, quæ etiam hodie perennat. Ita Caramuel, cuius sententiam approplexus est etiam Ioannes Baptista Tiberius in instr. Ord. cap. 6. q. 37. Sed negatiuum sententiam mordicus tener Candidus tom. 4. disquis. 4. art. 3. dub. 20. vbi citat Coninch, Layman, Nugnum, & Fornarium, asserentes Abbates Cistercienses sui Ordinis Monachis Subdiaconatum conferre non posse: ergo sententiam meam non promam, sed resolutionem dubij ad Sacram Congregationem remitto.

RESOL. LXXXI.

An Abbates non benedicti possint conferre primam Tonsuram, & Ordines minores sibi non subditis? Et an possint supradictos Ordines conferre Nonitiis? Ex p. 11. tr. 2. & Misc. 2. Ref. 30.

§. 1. Affirmatiuè respondet Bruno part. 2. tractatu 7. cap. 3. propos. 3. vbi sic statuit; Abbates non benedicti possunt similiter, ac benedicti suis subditis Regularibus, & secularibus, ac aliis etiam secularibus, & Regularibus non subditis primam Tonsuram, & quatuor Minores conferre.

Sup. hoc in Ref. præterita, &c.

2. In duplici genere sunt Abbates non benedicti, alij enim sunt Abbates non benedicti, quibus benedictionem Episcopus recusavit, alij autem quibus non recusavit, nec benedicendi sunt: quoad primum genus Abbatum propositio probatur ex cap. 1. de suppl. neglig. Prælatorum, in quo habetur, si Episcopus ter cum humilitate, & deuotione, sicut conuenit requisitas, Abbatem benedicere renuerit, liceat Abbati proprios Monachos benedicere, & alia quæ ad Officium pertinent exercere: Sed ad illorum officium spectat primam Tonsuram, & quatuor minores Ordines conferre: ergo illa omnia (licet recusata benedictione) possunt exercere: nec potest dubitari, quin Papa hoc privilegium possit concedere, quoniam hæc benedictio non imprimit characterem, neque est ex Christi institutione, vt necessaria reputetur ad hanc concessionem: sicut ergo Papa potest simpliciter Sacerdoti absque præuia benedictione committere potestatem conferendi Confirmationem, sic & facultatem illos Ordines conferendi, sicut de facto illam commisit, ac sic tenent citati Hostiensis, & Aruilla Aurea, qui addunt dictos Abbates non posse conferre illos Ordines in Monasteriis non alienis exemptis, quod ego crediderim, si Episcopus illorum superior non consentiat: si autem non consenserit, vel illos vocauerit, posse tunc temporis Ordines prædictos conferre, cum vt supra probatum est, possit Episcopus subditis huiusmodi Ordines ministrare, nullique propterea fiat iniuria.

Sup. contentio in hoc, & duobus §§. seqq. ad litteram inf. in Ref. 8. in §. In duplici genere, & duobus §§. seqq.

3. Quoad autem aliud genus Abbatum non benedicti

C c 3

Que hic est Ref. antecess. & in Ref. seq. & in aliis annotationibus huiusmodi primæ Ref. pro omnino contentio in hac Ref. signat: et ibi in i. 2. 4. 5. & 6. annotatio eius.

Sup. hoc inf. in Ref. 8. & in tom. 3. tr. 1. Ref. 69. §. Sed ego, ante med. & in Ref. 70. §. 1. ante med. & in Ref. 71. paulo post initium.